

na, 8 slame in 4 škopa. Svinjsko meso je bilo po 10—24, špeh 12—15, krompir 1—150, seno 125—160, slama 60—65, škop (komad) 1.75—2, čebul 4—6, pšenica 1.75—2, rž 1.25—1.50, oves 1.25, koruza 1.25—1.50, fižol 2, gobe 14. Kokoš 30—45, piščanci 30—85, race 30—40, purani 70—85, kozlič 80—125, jagnje 80—120. Česen 18, gobe 1, jabolka 12—16, suhe slive 9—12. Mleko 2—3, smetana od 12—14 surovo maslo 36—40. Jajca 0.75—1, med 12—20.

Mariborski svinjski sejem dne 8. V. 1931.
Prignanih je bilo 558 svinj, 1 ovca in 2 kozi, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari 60 do 80 Din, 7—9 tednov 100—150 D, 3—4 mesece 200 do 250 Din, 5—7 mesecev 350 do 400 Din, 8—10 mesecev 450 do 500 Din, eno leto 600 do 750 Din, 1 kg žive teže 6—8 Din, 1 kg mrave teže 9—10 Din, ovca 80 Din, koza 180 Din. Prodanih je bilo 254 svin, 1 ovca in kozo.

Političnoletna pravda.

Grško časopisje poroča obširno o pravdi, ki je trajala 562 let in je padla razsodba šele pred kratkem. V zadevi gre za prepir med grškima samostanoma Docheiarion in Kostomoniti na sv. gori Atos, ki je izbruhnil leta 1351. Šlo je za kos zemlje, katerega se je polastil vojskovodja bizantinskega cesarja Janeza V., ki je pripadal samostanu Docheiarion. Menihi so poskusili vse mogoče, da bi postali zopet pravomočni posestniki oropanega zemljišča. Pritožili so se na carigradskega cesarja in patrijarha. Naenkrat pa je zahteval samostan Kostomoniti lastninsko pravico nad spornim zemljiščem. Prišlo je do pravdanja med obema samostanoma, ki je bilo začasno zaključeno na ta način, da sta priznala pravico do posesti cesar in patrijarh menihom iz Docheiariona, ki se pa niso dolgo veselili posesti. Ko je bil zavzet Carigrad od Turkov, so se polastili divjaki tudi Docheiariona, ga izropali in odvedli redovnike v sužnost. S posegom Turkov v zadevo je prišlo v pravdi do 100letnega premirja, dokler se ni naselila v izropanem samostanu nova meniška družina. Takoj je izbruhnil prepir o spornem zemljišču, ki je bilo med pre-

mirjem pripadlo samostanu Kostomoni. Kostomoniški redovniki so trdili, da so si pridobili pravomočno lastninsko pravico potem nakupa; njihovi nasprotniki pa so zatrjevali z vso resnostjo, da gre v tem slučaju le za navidezen kup. Sultan Selim I. je zasegel vse samostane in prodal njih posestva. Sporni kos zemlje je kupil rumunski princ Bogdan in ga podaril samostanu Kostomoni. Od 16. stoletja do konca turške vlade je kolebala tale pravda med vprašanjem: ali je bil nakup zemljišča med Selimovo vlado pravičen ali ne? Šele leta 1913, ko je pripadla sveta gora Atos Grčiji, se je začela pravda nagibati koncu. Sedaj so šele izrekla grška sodišča končnoveljavno razsodbo, ki se glasi: Leta 1351 od vojskovodje bizantinskega cesarja Janeza V. ugrabljena zemlja v območju gore Atos je last samostana Docheiaron.

Pol tisočletja je zatonilo, predno je zmagala pravica.

Dve materi.

Zakonski par iz nemškega mesta Kaiserslauten ni imel lastnega otroka. Otroka željna sta vzela nezakonskega otroka za svojega in sta ga vzgojila. Otrok je bil star 3 mesece, ko je prišel v odgojo h krušni materi, ki ga je tudi uverila, da mu je ona res tudi prava mati. Tu in tam je obiskala rejnčeka iz Kölna »teta«, ki ga je ljubkovala, ga poljubljala in mu prinesla kake igrače. Bila je to otrokova resnična mati.

Mnogo prej nego je začel otrok zahajati v šolo, je bila podpisana pogodba, po kateri se je odpovedala prava mati vsem pravicam do otroka, jih pradalala krušnim staršem, ki so postavili otroka za svojega pravomočnega dediča. Zadeva je bila na videz čisto v redu. Nekega jutra je čula krušna mati od šolskih otrok, da je nagovorila njeno hčerkico na potu v šolo tuja gospa, ki

lej je dala igrače ter sladkorčke in slednjič sta odšli obe proti kolodvoru.

Krušna mati je nato vstopila v avto in odbrzela na kolodvor. Pripeljala se je prepozno, brzovlak se je bil že odpeljal. Ženska je obrnila avto in jo ubrala za vlakom. Kolodvor v Bingerbrücku je dosegel avto ze eno minuto poprej nego brzovlak. Krušna mati se je pognala v spremstvu stražnika v vlak, ki je bil postal. Hitela je od vagona do vagona, dokler ni zagledala rejenke in prave matere, ki jej je bila deklico ugrabila iz hrepenenja po otroku.

Vnel se je prepir med krušno ter pravo materjo. Stražnik je komaj razločil razljuteni ženski in ju odvedel z otrokom vred v čakilnico. Tukaj je bilo težavno zadeti pravo razsodbo, ker si je lastila vsaka otroka. Slednjič je postavil stražnik deklico pred obe ženski in jo vprašal: »Katera je tvoja mati?« Otrok je stekel razprostrtih rok proti krušni materi in zaklical: »Ta je moja mama.« — Odgovor je bil preveč za pravo mater. Prijeli so jo srčni krči, zgrudila se je med krikom in so jo prepeljali v bolnico.

Krušna mati se je odpeljala z renjenko, ki je še držala v roki šolsko torbico, v avtomobilu proti hiši krušnih staršev.

DRUŠTVENI VESTI

Krščanska ženska zveza v Mariboru priredi
17. maja izlet v Puščavo. Odhod s prvim vla-
kom iz glavnega kolodvora 5.45.

Polzela. Leta in leta so zbirali nasi fantje in dekleta prispevke in skromne dohodke raznih prireditvev, dokler ni z leti ta zbirka dosegla število, katero je dalo vsaj nekoliko misliti na začetek zgradbe društvenega doma. Je sicer še mala svota, zato pa je bilo tem več poguma v srcih naših mladih, zrastlih iz naših organizacij. Prijaznosti in uvidnosti g.

Sveta
mati Ana.

Mollivenik za
žene in matere.

Cene: 32, 33, 34, 35,
52 Din.

Razlika cene je v vezavah knjige. Cenejše so za vsakdanjo obrabo, dražje pa za darove mladim ženam, in še zlasti nevestam, za katere je najdragocejšje ravno še komaj dobro dovoli!

Za naročbe se priporoča:

**TISKARNA
SV. CIRILA, MARIBOR**

je baš nasprotno res! Ako se je enkrat zagrizel v kak načrt, ga je hotel izpeljati za vsako ceno. Posebno ga je vjezilo poročilo njegovih ogleduhov, da župnik pri Sv. Emi rohni nedeljo za nedeljo proti tolovajstvu, njega prikrivanju ter potuhi. Drznil se je celo ponoviti parkrat javno s prižnice Guzajevo ime, ki že spada davno na vislice in v peklensko družbo! Temu junaku je obljubil hitro polko, da si bo pomnil in znal svojim vernikom še več povedati o Guzaju in njegovi posmrtni kompaniji v peklju. Pisal je šentemskemu župniku lastnoročno pismo, v katerem mu je naznanil, da ga bo obiskal v kratkem in naj se le pripravi, ob tej priliki bosta plesala. Si lahko predstavljate, kako se je prestrašil revež, ko je bral črno na belem, kakega gosta bo dobil. S pismom se je odpravil takoj na Slatino k žandarjem in jih pozval, da ga očuvajo pred roparskim napadom. Stražmojster se je smejal župnikovi ovadbi, kateri ni verjel, obljubil mu je le skozi nekaj noči orožniško patruljo v bližini župnišča, da bo sam videl, da je to pismo

le prazen strah, izpod peresa kakenga njegovega farana. Po tej razlagi je bil župnik potolažen, vendar je prosil za patruliranje, saj orožnikom ne bo slaba pri njegovi mizi.

Ko se je zvečerilo, je bil šentemski gospod s služinčadjo vred v skrbno zaklenjenem župnišču za mogočnimi barikadami ob oknih ter vratih. Dva žandarja sta hodila okrog po vrhu. Varnostne odredbe so se vršile nekaj noči zastoj, pač Guzaj grozilnega pisma ni pisal, ni niti vedel zanj, tudi ni mogel priti. Župnik je bil že sam čisto uverjen, da je nasedel kakemu drznežu iz domače fаре. Zaklepal je še sicer z vso skrbjo duri, žandarjem se je zahvalil, saj je bilo grozljivo pisanje le prazen bahbav za smeh ter kratek čas.

(Dalje sledi.)

Širite „Slov. Gospodaria“!

Tavčarja, kateri je v ta namen odstopil del svojega zemljišča v bližini cerkve, gre velika zasluga, da stavba že dobiva temelje. Cela zadnja zima je bila posvečena predpripravi, pripravljanju materiala itd. Nabiralna akcija je sicer prinesla precej prispevkov v naravi, a le malo denarja, kar je za današnje razmere pri nas razumljivo. Ni pa to vzelo poguma našim fantom, še z večjo korajžo so šli na delo. Samo predpriprave so vzele nad 150 dni dela in nad 100 dni voženj. Vse to je bilo izvršeno s prostovoljnimi kulukom, zopet z našimi fanti v ospredju. Največ do sedaj izvršenega kuluka ima Prešiček Franc, namreč 28 dni, za njim Turnšek 26 dni, največ voženj (24 dni) tudi isti. Je pa to samo del kuluka, zakaj spodnji del stavbe pride iz betona in se gradi s kulukom. Stavba bo imela v notranji izmeri 24 krat 10 krat 5 m ter bode obsegala: oder 10 krat 8 m, dvorana 12 krat 10 m, galerija 10 krat 4 m, dve sobici 4 krat 4 m in garderoba pod odrom v izmeri 10 krat 8 m. Garderoba bo predelana s premakljivo steno na dva dela ter bo ob eni služila kot mala dvorana za manjše sestanke. Na stavbišču je že živahno vrvenje. Spodnji betonirani del te nove stavbe je že gotov, glavna zidarska dela bodo predvidoma gotova v prvi polovici junija ter upamo, da bo stavba v drugi polovici junija pod streho v surovem stanju. Seveda je nato do popolne izvršitve še velik korak, tem večji, ker so razpoložljiva denarna sredstva precej skromna. Katoliško prosvetno društvo se zato obrača na vse prijatelje našega prosvetnega gibanja z vljudo prošnjo za naklonitev skromne podpore in upamo, da njegova prošnja ne bo zaman. In mi, ki vidimo njihov trud in delo njihovo, skoro brezprimerno požrtvovalnost, moramo njih prošnjo najtopleje priporočati.

Sladka gora pri Šmarju. Mnogi se več ne ozre na svoje lastno izobraževalno društvo. Vendar je bolj kot kdaj, danes potrebno čitanje. Zakaj pa nam je društvo, zakaj so nam knjige, ako jih ne bomo prebirali? Zato porabite priliko ob nedeljah, prihajajte pridno v našo knjižnico, kjer se vsaki pošteno osebi ustreže.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Tukajšnje Katol. prosvetno društvo je nabavilo nad 300 komadov novih knjig za društveno, na novo urejeno knjižnico. Knjige so zelo krasne in zamo-rejo res vsakega zadovoljiti. Za pozdraviti je odločno društvo, da si zamore knjige izposoditi vsakdo, brez ozira na to, ali je član društva ali ne. Izposojevalnina od knjige znaša za nečlane 1 Din, za člane društva pa pol dinarja. Knjižnica posluje vsako nedeljo in vsak praznik pol ure po jutranji in pol ure po pozni sv. maši in popoldne po večernicah. Če pa želi kdo knjige med tednom, se lahko zgleda vsak čas pri kaplanu. Segajte pridno po knjigah! Izdatki malenkostni, koristi velike!

★

Pobrežje pri Mariboru. Po enoletni mučni bolezni je 28. aprila zatisnil svoje trudne oči g. Anton Cilenšek v starosti 80. let. Bil je stara korenina iz Gotovlj, po domače Cilenškov Tonč. Bil je zelo delaven mož, ki je svoj čas, ko je hmeljarstvo cvetelo, spravil na tisoče in tisoče hmeljevih drogov v Savinjsko dolino. Bil je zvest čitatelj in dolgoleten naročnik »Slovenskega Gospodarja«. Čeravno je malo časa tukaj v Pobrežju stanoval, je bil vendar

priljubljen, kar je pokazal njegov pogreb. Naj počiva v Miru!

Sv. Peter niže Maribora. Umrl je dne 29. 4. v Metavi Ivan Kobola v starosti 81 let. Bil je dober mož, ki ga je vse spoštovalo. Bil je ud Apostolstva mož ter je pristopil k mizi Gospodovi vsak mesec. Naj počiva v miru! — V Metavi je umrl dne 28. aprila krščanski blagi mož in dober oče Jakob Ribič po kratki bolezni v starosti 74 let. Bil je član Apostolstva mož. Obilna udeležba na zadnji poti je pričala, kako je pokojni bil priljubljen v domači in tudi v sosednjih župnijah. Večni mu mir in pokoj!

Pameče pri Slovenjgradcu. Le malokdaj se oglasi kdo iz naše tihe in prijazne vasiče v »Slovenskem Gospodarju«. Vse je mirno in tiho, kakor da bi spali zimsko spanje. Čeravno je že mesec maj, kakor pravi tista pesem: Že slavčki žvrgolijo, se maj vesel budi! Naš kraj je miren in še nikoli ni bilo slišati o kakšnem fantovskem pretepu, roparskem napadu ali o kakem samomoru, kakor se to sliši pogostokrat od drugih krajev. Zato nas je tembolj zadela vest, da so dne 25. aprila pri posestniku Kreuhu, ko so čistili stranišče, našli v njem neko dete. Kakor je sodna preiskava dognala, je bilo dete živo notri vrženo, in to že koncem oktobra lanskega leta. Nečloveška in nezakonska mati je že v rokah pravice. Tri dni po odkritju pa je umrla posestnica Kreuh. Kakor pravijo ljudje, da je umrla od žalosti, ker se je v njeni hiši takšna stvar dogodila. Pa to ne more biti resnica, ker je bila že tri tedne poprej bolana! Jurjevo smo praznovali prav veselo. Na predvečer tega veselega dne, ki nam oznanja pomlad, je 73 topičev in godba naznanjala ljudem, da je naš vrli somišljenik in dolgoletni naročnik »Slovenskega Gospodarja«, veleposestnik g. Jurij Šauc, p. d. Fuks, obhajal 73letnico svojega rojstva. Tem potom se mu še enkrat iskreno zahvaljujemo za izkazano nam gostoljubnost ob priliki njegovega godu in mu kličemo: Na mnoga leta!

Pernice nad Muto. Poleti beremo tukaj na planini gobe v koš, sedaj gobe ne rastejo, zato zbiramo novice. Le-teh se je nabral poln koš, hočemo jih stresti med svet. — Nesrečna zima mrazi me in dolgo proč ne spravi se, ovbe! Že sv. Simon in Juda lani sta bila v snegu, od tedaj nas sneg tako rad ima, da kar noče proč, niti v maju, pa kolikor ga je bilo, in mrzlo! Se razume, da so ljudje bolovali, a tudi smrt je hodila okrog. Vseled pomahikanja denarja si mnogi ne morejo kupiti tople obleke, kakor drugod je tudi tukaj huda gospodarska kriza, živina in les, glavni vir dohodkov, nimata cene. — Obisk šole je bil pozimi slab, sedaj mora učitelj k operaciji v bolnico v Slovenjgradec. — Župnišče je še vedno poškodovano, kot je bilo pred 10 leti, ko so ga opustošili vojaki, bila je sicer komisija, a ni cvenka. — Dne 22. aprila se je vršil v Dravogradu pod predsedstvom okrajnega glavarja sestanek županov iz sodnega okraja Marenberg in nekaterih občin okoli Dravograda v zadevi pregrupacije ali zlaganja občin. Vsi zastopniki so se izrekli proti temu načrtu, celo trg Marenberg je proti temu, da se mu priključi okoliška občina Vižinga, ki sega takorekoč okoli trga. Pernice bi po tem načrtu se priklopile Gortini. — V nedeljo dne 10. maja je bila otvoritev nove nemške šole na Mlakah, stavba je lepa, zgrajena v planinskem slogu. Pripominjamo, da so Mlake pravzaprav najlepši del Pernic, ker ležijo nižje in imajo nekaj ravnine. — Ptice selivke počasi prihajajo, in malo jih je, pravijo, da jih je mnogo utonilo v viharjem in razburkanem morju. —

Ribnica na Pohorju. Prijazna pomlad je že zopet zavlada pri nas; oznanjuje jo ne samo razigrana kukavica, nego jo svedoči tudi lepi in solnčni dnevi. Kmetje sejejo marljivo kar najbolj, kolikor še niso namreč tega dela izvršili. Med delom pa opašajo pri starih in mladih večinoma molk. Zavest težkih časov zapira dobri volji in živi besedi pot iz srca. Res same rožice našemu kmetu in poljskemu delavcu tudi predzadnja leta niso cvetele, pa vendar mu je bil položaj znatno boljši. Prodaj je lahko vsaj za primerno ceno sad svojih žuljev. A danes? Nič manj niso prizadeti tudi naši kamnoseški delavci. Že uveden bsemurni delavnik jim je iztrgal mnogi kos kruha iz rok, k temu za nameček pa še v ponedeljek in soboto na delo ne smejo. Kako naj potem s temi štirimi šilki v tednu preživi in obleče zadostno ubogi oče delavec svojo večkrat velkobrojno družino? Cene živilec pa skoro nič ne popuščajo. Izmed stotine primerov vzemi samo Kneipovo sladno kavo. Povsem enostavno je dobiti danes 1 kg ječmena za 1.50 Din. Ti ga pa plačaj v trgovini v obliki sladne kave 3/4 kg po 7—8 Din. — Da je bilo vplumljeno pri nas v Hudem kotu pred nedavnim v trgovino g. Kolmana ter odnešeno raznega blaga za 3000 Din, je v nekem listu bilo že čitati. Prizadet je dotični tembolj že radi tega, ker stoji njegova trgovina na prav neprometnem kraju, da se mu je boriti s težavo za svoj in svoje družine kruh ter obstanek. O dolgoprstnežih pa še do danes ni sledu. — Po naših vrhah se je to zimo skrival dokaj časa nek dezertir-domačin. Prijeli so ga naposled marenberski orožniki pri prevozu preko Drave. Kazal je znake prikratenega duha.

Sv. Janez Nepomuk pri Marenbergu. Blizu se 16. maj, god sv. Ivana Nepomuka, ki se je tukaj na lepem griču ob pobočju gore Radelj v zelenem, lepo dišečem maju v prejšnjih časih obhajal toli slovesno, lepo in veselo. Prijateljem in častilcem sv. Ivana in kraja smega se naznanja, da je velika cerkev za letošnji 16. majnik dobila novo obleko in nove bronaste zvonove. Prenovitev cerkve je plačala država, zvonove morajo plačati okoličani sami, ker so jih naročili sami. Na belo nedeljo se je prvič v obnovljeni cerkvi vršilo sv. opravilo in so prvič po letu 1916 peli zvonovi.

Sv. Jurij v Slov. gor. Dne 27. aprila smo pospremili k zadnjemu počitku vrliga mladeniča Lojzeka iz ugledne Krajncve hiše na Vardi. Bil je vsem svojim sovrstnikom najlepši zgled v obnašanju, v delavnosti, v spoštovanju in ubogljivosti do staršev, pa tudi v svoji težki bolezni zgled potrpežljivosti. Bilo mu je šele komaj 25 let. Kot članu mladeniške Marijine družbe je imel g. kaplan pri odprtem grobu krasen nagovor, v katerem je priporočal njegovim sovrstnikom, da ga v njegovih čednostih posnemajo. Pevci so mu na domu in ob grobu zapeli več žalostink, za kar se o nim kakor tudi g. kaplanu izreka najprisrčnejša zahvala! Njegovim staršem, bratom in sestram ob tej bridki izgubi naše iskreno sožalje!

Sv. Barbara v Slov. gor. Banska uprava v Ljubljani je poslala za napravo gnojnišč ter gnojničnih jam dva vagona cementa sledečim posestnikom: Anton Lešnik, Mihael Žifko, Josip Kristl, Konrad Zugman, Matija in Anton Hraštnik. Gnojnišča morajo biti gotova do dne 1. avgusta t. l. To bodo prve gnojnične jame, moderno po načrtih, narejene v tukajšnjih krajih. Želimo, da bi se našlo dosti posestnikov za tako važne gospodarske naprave, saj je gnojna jama zlata jama za kmeta. — Naše gasilno društvo je imelo svoj občni zbor dne